

Jaarverslag 2024
Externe vertrouwenspersoon Integriteit

Januari 2025

Milène Junius

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Samenvatting
3. Adviezen, fractiebezoeken, overleggen en bijeenkomsten
4. Bijlagen
 - a. Gedragscode
 - b. Vacaturetekst
 - c. Deelnemingenboek

1. Inleiding

Dit is het eerste jaarverslag van de externe vertrouwenspersoon Integriteit van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Afwijkend van artikel 12.4 van de Gedragscode Integriteit wordt het jaarverslag van de vertrouwenspersoon openbaar aangeboden. Hiertoe is op 30 januari 2024 besloten door het College van Voorzitter en Ondervoorzitters (CVO).

In 2019 werd vier jaar uitgetrokken voor een 'pilot' met een vertrouwenspersoon voor de Eerste Kamer. In de afsluitende bespreking in december 2023 is vastgesteld dat het instituut vertrouwenspersoon, zoals dat is bedoeld in de Gedragscode Eerste Kamer (zie bijlage a), in een behoefte voorziet. Met dank aan de externe vertrouwenspersoon is de pilot naar genoegen afgerond. In het eerste kwartaal van 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden onder alle leden van de Eerste Kamer. Eind 2023 is besloten tot het installeren van een nieuwe externe vertrouwenspersoon Integriteit.

In november 2023 is de sollicitatieprocedure voor een nieuwe vertrouwenspersoon gestart (zie bijlage b). Na een eerste gesprek met de selectieadviescommissie, heeft de kandidaat-vertrouwenspersoon een tweede gesprek gevoerd met het College van Voorzitter en Ondervoorzitters en is de nieuwe externe vertrouwenspersoon voorgedragen aan de Leden van de Eerste Kamer en op 19 december 2023 bij acclamatie benoemd. Het contract is schriftelijk bevestigd d.d. 6 februari 2024 voor maximaal 200 uur per jaar.

De aanstelling van de vertrouwenspersoon is gebaseerd op de inwerkingtreding van de Gedragscode Integriteit (juni 2019). Deze Gedragscode is opgenomen als afzonderlijke regeling in het (in mei 2023 aangepaste) Reglement van Orde. Na de herziening van het Reglement van Orde heet de Huishoudelijke Commissie het College van Voorzitter en Ondervoorzitters (CVO), hierna ook zo aangeduid.

In de Gedragscode gaat artikel 12 over de benoeming van de Vertrouwenspersoon:

- 1. De Kamer benoemt op voorstel van het College van Voorzitter en Ondervoorzitters een onafhankelijke vertrouwenspersoon om leden en fracties van advies te dienen over de interpretatie van deze Gedragscode en over het handelen in concrete situaties. De benoeming geldt voor de duur van vier jaar, waarna de vertrouwenspersoon terstond herbenoembaar is.*
- 2. De vertrouwenspersoon is geen lid van de Kamer of werkzaam bij de griffie van de Kamer.*
- 3. Ten aanzien van de gedachtewisseling met de vertrouwenspersoon wordt door alle betrokkenen geheimhouding in acht genomen.*
- 4. De vertrouwenspersoon rapporteert jaarlijks vertrouwelijk aan het College van Voorzitter en Ondervoorzitters over de mate waarin van zijn diensten gebruik wordt gemaakt.*
- 5. College van Voorzitter en Ondervoorzitters maakt met de vertrouwenspersoon afspraken over een passende vergoeding.*

Toelichting:

- Op verzoek van CVO (en mede namens het College van fractievoorzitters) wijkt de vertrouwenspersoon af van artikel 4 en is dit jaarverslag openbaar.
- Artikel 10 (zie bijlage a) gaat over de Naleving van de Gedragscode. De naleving gaat over het achteraf nagaan of de Gedragscode in een concreet geval is nageleefd. Toezicht is formeel belegd bij het CVO. Bij het consulteren van de vertrouwenspersoon gaat het om advies vóóraf.

2. Samenvatting

De adviezen van de vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk en worden in dit verslag op hoofdlijnen en onherleidbaar beschreven. De adviezen betroffen in het verslagjaar vooral de nevenfuncties of de te verwerven nevenfuncties van de Senatoren en de daaruit voortvloeiende mogelijke schijn van belangenverstrengeling.

Daarnaast is er een enkele vraag ontvangen over uitnodigingen die een mogelijke schijn van belangenverstrengeling kunnen vertegenwoordigen, over veiligheid ten aanzien van woonadressen van Senatoren, financiële transparantie ten aanzien van verhuurinkomsten van een tweede woning e.d.

Tenslotte is er met enkele Senatoren gesproken over Ongewenst Gedrag. Na een luisterend oor geboden te hebben is doorverwezen naar de Voorzitter van de Eerste Kamer aangezien het hier gaat over artikel 10 van de Gedragscode.

Gedurende het verslagjaar zijn alle fracties bezocht en is het werkkterrein van de vertrouwenspersoon besproken alsmede het belang van transparantie, zoals het bijhouden van nevenfuncties (bezoldigd en onbezoldigd), het geschenken- en reisregister. Het raadplegen van de registers is verbeterd; de registers voor reizen en geschenken zijn duidelijk vindbaar op de website van de Eerste Kamer.

De vertrouwenspersoon heeft in het verslagjaar 132 uren gedeclareerd.

Aanbevelingen:

1. Opstellen Gedragscode ongewenst gedrag/sociale veiligheid
2. Integriteit blijvend agenderen door halfjaarlijks een integriteits sessie in het College van Fractievoorzitters (maart en oktober)
3. Integriteit jaarlijks agenderen voor alle Leden van de Eerste Kamer (juni/juli)
4. In lijn met de aanbeveling van het CVO d.d. 25 juni 2024 bij 'Oordeel en aanbevelingen CVO op grond van artikel 10, tweede lid, Gedragscode integriteit' (bijlage c) te kijken naar een vorm van extern toezicht op de naleving van Gedragscode.

3. Adviezen, fractiebezoeken, overleggen, bijeenkomsten

In 2024 heeft de vertrouwenspersoon alle fracties bezocht om kennis te maken en eventuele integriteitsdilemma's te bespreken. Bij de meeste fracties is gesproken over transparantie, het bijhouden van het register van geschenken en het register van reizen en wat verder ter tafel komt.

Het raadplegen van de registers is verbeterd; De registers zijn goed vindbaar en de reizen en geschenken staan overzichtelijk op één plaats en kunnen per fractie en per persoon bij het betreffende register geraadpleegd worden ([Geschenkenregister - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#) en [Reizenregister - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)).

De vertrouwenspersoon heeft op 12 maart 2024 de integriteits sessie van het College van Fractievoorzitters bijgewoond, waarin actualiteiten ter tafel kwamen. Op 22 juni is er een integriteits sessie voor alle Leden van de Eerste Kamer bijgewoond, waarbij diverse casuïstieken door een toneelgroep werden uitgebeeld. Bijna alle fracties waren hierbij aanwezig. De indruk was dat de meeste fracties deze 'spiegel' als waardevol hebben ervaren.

De vertrouwenspersoon is vier keer advies gevraagd over de mogelijke aanvaarding van nevenfuncties en de consequenties voor eventueel woordvoerderschap in de Kamer.

Twee keer is er advies gevraagd over woordvoering en de mogelijke schijn van belangenverstrengeling met de huidige nevenfunctie van de Senator.

Drie keer is een advies gevraagd over de juiste vermelding van nevenfuncties van de Senator op de website van de Eerste Kamer. (*)

Vier keer is de vertrouwenspersoon gevraagd als sparringpartner van de Senatoren over diverse zaken.

Totaal is de vertrouwenspersoon 16 keer benaderd door Senatoren om mee te denken of een advies te geven.

(*) De griffie heeft een handreiking opgesteld over het correct invullen van de 'biotool', zowel inhoudelijk als technisch.

Ten aanzien van incompatibiliteit van functies is gebleken dat behalve de wettelijke incompatibiliteit er ook andere formele incompatibiliteiten zijn, zoals in het Handboek Benoeming Staatsdeelnemingen ("3.2 Geen hiërarchische of verantwoordingsrelatie" – "Met het oog op de gewenste onafhankelijkheid, rolzuiverheid van de verschillende organen binnen de vennootschap en het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling zijn de volgende (neven)functies uitgesloten voor een commissarisfunctie: (..) Eerste of Tweede Kamerlid"- zie bijlage d).

Tenslotte heeft de vertrouwenspersoon diverse overleggen gevoerd. In eerste instantie is er een halfjaarlijks overleg met de voorzitter van de Eerste Kamer en de griffier. Daarnaast zijn er overleggen gevoerd met een afvaardiging van enkele fracties en/of besturen over de eigen integriteitscode. Er is kennisgemaakt met de Vertrouwenspersoon voor de griffiemedewerkers/ambtelijke organisatie. Tevens is er gesproken met diverse medewerkers van de Eerste Kamer, met de

vertrouwenspersoon en de griffier van de Tweede Kamer, met medewerkers Integriteit van het CAOP en Professor L. Heres over Collectief Moreel Vakmanschap. Tenslotte heeft de vertrouwenspersoon het jubileumcongres van Transparency International bijgewoond.

4. Bijlagen

- a. Gedragscode Integriteit: [Gedragscode integriteit Eerste Kamer](#)
- b. Vacaturetekst Vertrouwenspersoon: [De Eerste Kamer zoekt een externe Vertrouwenspersoon Integriteit Eerste Kamer - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)
- c. Oordeel en aanbevelingen CVO op grond van artikel 10, tweede lid, Gedragscode integriteit d.d. 24 juni 2024:
https://www.eerstekamer.nl/id/vmeyfzjsbvz9/document_extern/25_juni_2024_oordeel_en_aanbeveling/f=/vmeyq1j0kt3u.pdf
- d. Handboek benoemingen staatsdeelnemingen:
<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-76f74d2dfcaf740998876432814cfa264d6b5c70/pdf>